

Zákon o výrobcích s ukončenou životností od 1.1.2021

Ing. Eva Směšná
Září 2020

Stav projednávání k 30.9.2020

<https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&T=676>

- ▶ 2. čtení 17.6.2020
- ▶ 3. čtení dokončeno 18.9.2020 (8.7.2020 bylo přerušeno)

Poslanecká sněmovna vyslovila souhlas s vládním návrhem zákona o VVUŽ, podle sněmovního tisku 677, ve znění schváleném PS

- ▶ Postoupení do Senátu (projednání do 30 dní: výbor, senátoři) ?
- ▶ Může být vráceno Senátem do PS s pozměňovacími návrhy?
- ▶ Schválení senátní/poslanecká verze návrhu zákona?
- ▶ Podpis prezidenta/právo veta (vrácení do PS)?; zveřejnění Sb.

Transpozice směrnic EU

Transpozice do 24 měsíců od přijetí – **5.7.2020**

Novelizace směrnic v souvislosti s oběhovým balíčkem

- Směrnice (ES) **2008/98/ES o odpadech** a o zrušení některých směrnic, ve znění nařízení Komise 1357/2014/EU... **2018/851**
- Směrnice **2000/53/ES** o vozidlech s ukončenou životností
Směrnice **2006/66/ES** o bateriích a akumulátorech
- Směrnice **2012/19/EU** o OEEZ ve znění....**2018/849**

Důvody samostatné právní úpravy

- zpřehlednění právní úpravy
- specifika problematiky VUŽ (rozšířená odpovědnost výrobce)
- častá změna výrobních směrnic – potřeba novelizace

Cíl zákona

Komplexní úprava problematiky VUŽ v celém jejich životním cyklu - výroba a uvedení na trh až po zpracování poté, kdy se staly odpadem

- regulace obsahu nebezpečných látek ve vybraných výrobcích,
- prevence vzniku odpadů z vybraných výrobků,
- regulace zpětného odběru či sběru VUŽ
- zajistit co největší podíl opětovného použití a recyklace VUŽ
- zvláštní pravidla pro nakládání s VUŽ vč. jejich využití a odstranění
- sjednocení a komplexní úprava pravidel pro vznik a fungování kolektivních systémů

Struktura zákona

- Část první Obecná ustanovení, základní pojmy (§ 1- § 7)
- Část druhá Odpovědnost výrobce (§ 8 - § 59) **netýká se vozidel**
  - Hlava I Společná ustanovení (§ 8 - § 10)
  - Hlava II Zpětný odběr (§ 11 – § 18)
  - Hlava III Seznam výrobců (§ 19 – § 26)
  - Hlava IV Evidenční a ohlašovací povinnosti (§ 27 - § 30)
  - Hlava V Způsoby plnění povinností původce (§ 31 - § 59)
- Část třetí Zvláštní ustanovení pro nakládání s VUŽ (§ 60 - § 120)
  - Hlava I Elektrozařízení (§ 60 - § 74)
  - Hlava II Baterie a akumulátory (§ 75 – § 90)
  - Hlava III Pneumatiky (§ 91 – 100)
  - **Hlava IV Vozidla** (§ 101 - § 116)
- Část čtvrtá Přestupky (§ 117 - § 126)
- Část pátá Výkon veřejné správy (§127 - § 135)
- Část šestá Ustanovení společná, přechodná a závěrečná (§ 136-140)

Struktura zákona

Příloha 1 Skupiny elektrozařízení

Příloha 2 Minimální úroveň zpětného odběru VUŽ v jednotlivých letech

Příloha 3 Minimální úroveň využití odpadních elektrozařízení

Příloha 4 Ekonomické činnosti posledních prodejců

Příloha 5 Minimální recyklační účinnost procesů recyklace odpadních baterií a akumulátorů

Příloha 6 Skupiny pneumatik

Příloha 7 Minimální úroveň využití odpadních pneumatik

Působnost zákona § 2

- ZVVUŽ se vztahuje na VV bez ohledu na to, zda jsou na trh uváděny **samostatně nebo jako součást či příslušenství** jiných výrobků, v **celém jejich životním cyklu** od jejich výroby a uvedení na trh až po zpracování odpadu z nich vzniklého
- Vybranými výrobky (VV) jsou
  - **elektrická a elektronická zařízení (EEZ),**
  - **baterie a akumulátory (BAT),**
  - **pneumatiky (PNEU)**
  - **vozidla (ELV)**
- VUŽ je výrobek, který se stal odpadem
- NZO stanoví, **kdy se výrobek stává odpadem a kdy VUŽ a odpady vznikající při jeho využití mohou přestat být odpadem**

Klíčové rozdíly

- Nové pojmy: **ekomodulace** zohlednění dopadu VV na ŽP při určování výše finančního příspěvku provozovatelem KS pro VV; zohledňována je zejména opětovná opětovná použitelnost VV, recyklovatelnost, obsah nebezpečných látek a požadavky PP
- Pouze **zpětný odběr**
- Pouze **individuální a kolektivní** plnění povinností
- Definice a některé povinnosti uváděné v PPP (vyhl. 352/2005, 352/2008, 170/2010 Sb., 248/2015) jsou převzaty do ZVVUŽ
- VUŽ je vždy odpadem – předat pouze oprávněné osobě podle ZVVUŽ (povinnost zjistit)
- **Průvodní informace** o způsobu sběru, opětovného použití, ..
- **Zjednodušený odpadový režim** – na VUŽ se až do okamžiku jejich předání zpracovateli, nepoužije NZoO (nevede evidenci)

Obecné principy odpovědnosti

- Konečný uživatel KU smí předat VVUŽ pouze
  - Místo ZO/ zpracovateli určené výrobcem
  - Poslednímu prodejci, příp. jiné osobě určené výrobcem
- Způsob provedení zpětného odběru
  - MZO může sdílet více výrobců na základě dohody a zvyklostí
  - Zákaz sjednat výhradní právo na využití systému nakládání s KO odpadem pouze pro určité výrobce/VV
- Povinnosti a práva posledního prodejce
  - Odebírat VUŽ, pokud je tak stanoveno v části třetí (§66, § 86)
  - Oprávněn odebírat pouze VV podobného typu a použití, kt. odává KU
  - Písemně informovat KU o způsobu zajištění ZO VV po ukončení jejich životnosti (kamenný obchod, e-shop);
- Registr veřejných míst ZO

Obecné principy odpovědnosti

- Návrh na zápis do seznamu nejpozději v den uvedení VV na trh
- Zápis provádí MŽP ve správním řízení
- **Přechod** práv a povinností výrobce **na distributora VV** pokud neprokáže, že výrobek pochází od výrobce, který je zapsán v Seznamu!!!
- Archivace údajů z evidencí a roční zprávy po dobu **7 let!!!**
- **Zákaz zdvojování údajů do evidence** – osoba, kt. zajišťuje ZO, svoz, zpracování či jiné nakládání se VVUŽ pro více výrobců

Plnění povinností pro zpětný odběr, zpracování, využití a odstranění VUŽ, informování KU o zpětném odběru a další povinnosti s tím související

- samostatně v individuálním systému, nebo
- společně s jinými výrobci v kolektivním systému

Způsob plnění povinností

Plnění povinností pro zpětný odběr, zpracování, využití a odstranění VUŽ, informování KU o zpětném odběru a další

samostatně v individuálním systému

- před uvedením VV na trh poskytnout **kauci** min. **20 %** ročních nákladů složením peněžních prostředků na zvláštní vázaný účet
- použití pouze se souhlasem MŽP; max. 2 x rok, **doklady o vynaložených nákladech ...**

společně s jinými výrobci v kolektivním systému

- na základě oprávnění vydaného ministerstvem
- **Lze provozovat pouze 1 kolektivní systém, a to pro plnění povinností výrobců jednoho druhu VV**
- **Podrobné podmínky pro vydání oprávnění k provozu KS**
- **Podrobně povinnosti provozovatele KS**

Zpětný odběr VV

Elektrozařízení určená k použití v domácnostech - zřídit na vlastní náklady alespoň jedno veřejné místo ZO

- V každé obci s počtem více než **2000** obyvatel
- V každé obci, která projeví zájem
- U každého posledního prodejce, pokud o to projeví zájem

Baterie a akumulátory (přenosné, autobaterie, průmyslové)

- Zajistit ZO přenosných BAT na vlastní náklady
- Zajistit minimální úroveň ZO v každém roce
- Zřídit alespoň jedno veřejné MZO v každé obci, městském obvodě nebo městské části s počtem více než **1500** obyvatel
- Veřejné MZO na každých **25 000** obyvatel pro všechny skupiny

Zpětný odběr PNEU a protektorů

- Rozdělení PNEU do 6 skupin **Příloha 6**
- Povinnosti plní **vždy společně** pro všechny skupiny pneumatik
- **Výrobce protektorů** plní pouze k těm PNEU, kt. pocházely ze zpětného odběru nebo byly dovezeny ze zahraničí
- Evidence **zvlášť** pro nové a pro protektorované pneumatiky
- KU smí předat odpadní PNEU pouze na MZO, osobě oprávněné k jejímu převzetí podle NZoO nebo na místo určené obcí
- **Zajistit ZO** bez ohledu na výrobní značku, bez ohledu na datum jejich uvedení na trh, bez vazby na koupi nového výrobku a bez nároku na úplatu + min. úroveň ZO dle **Přílohy 2**
- Zajistit min. úroveň využití dle Přílohy 7 (100%)
- Zřídit rovnoměrně rozmístěná veřejná MZO na každých **25 000** obyvatel a v každé obci, kt. o to projeví zájem

Vozidla/vozidla s ukončenou životností

- Nad rámec směrnice o ELV i nakládání s tzv. **ostatními** vozidly
- **NZoO se uplatní v těch** případech, kdy neplatí zvláštní ustanovení uvedená v ZoVVUŽ a v jeho PPP
- **Zrušení povinnosti** zasílat MŽP **roční zprávy**
- **Výrobci/akreditovaní zástupci** – musí hradit zpracovateli veškeré náklady/ podstatnou část spojené s převzetím **vybraných VUŽ vlastní značky**; sběrná síť ; **smlouva** na sběr se **zařízením ke sběru ELV** (odpojení baterie a znehodnocení VIN kódu, smlouva se zpracovatelem; SEPNO)
- **První zpracovatel** musí zajistit **splnění cílů** pro opětovné použití, využití a recyklaci z průměrné hmotnosti všech převzatých **vybraných VUŽ** a **nese za to odpovědnost**, i když **další zpracovatel VUŽ** nesplní povinnost mu předat údaje.....

Přestupky

- 1) Přestupky fyzických osob do 100 000
- 2) Přestupky výrobce do 5 mio
- 3) Přestupky posledního prodejce do 1 mio
- 4) Přestupky provozovatele KS do 10 mio
- 5) Další přestupky podnikajících osob do 10 mio

Přechodná ustanovení

Záruka se považuje za kauci

Zpracování roční zprávy za rok 2020 a její zaslání ministerstvu v rozsahu zák. 185/2001 Sb.

Zpracují roční zprávy o VVUŽ dle § 51 tohoto zákona poprvé za rok 2022

Návrh na zápis do Seznamu dle z. 185/2001 se považuje za žádost o zápis do Seznamu výrobců podle § 21 odst. 1. Řízení o žádosti se dokončí podle ZVVUŽ

Oprávnění KS je platné do 31. prosince 2022, jestliže toto oprávnění nebo zápis byly platné v den předcházející dni nabytí účinnosti ZVVUŽ

Souhlas k provozování zařízení ke , sběru využívání, odstraňování autovraků, vydaného dle z.č. 185/2001 Sb., je platný po dobu 1 roku jestliže tento souhlas byl platný 31.12.2020

Návrh prováděcích předpisů

- Vyhláška o způsobech provedení zpětného odběru výrobků s ukončenou životností
  - Vyhl. 352/2005 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady
  - Vyhl. 170/2010 Sb. ., o bateriích a akumulátorech
  - Vyhl.248/2015 sb. o podrobnostech provádění zpětného odběru pneumatik

- Vyhláška o podrobnostech nakládání s vozidly s ukončenou životností
  - vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky

Děkuji za pozornost!

© 2020, Ing. Eva Směšná, tel: +420 728 220 323

Tento seminář pořádá
ENVI GROUP s.r.o.

Příčná 2186, 347 01 Tachov

Tel: 606 638 325

email: info@envigroup.cz